

han altsaa have Lov til at indgaa Ægtekab. Jeg tror ikke, at de, som kjende Noget til de kommunale Forhold, ville derigjennem finde stor Garant for, at en saadan Mand, der ikke er i Stand til at forsjørge sig selv, vil kunne forsjørge en Familie. Jeg tror, at Kommunerne paa Landet ville være meget lidet tilfredse med en saadan Bestemmelse. Nu er det saaledes, at enten skal Vedkommende have været ude af Fattigvæsenet i 5 Aar eller have faaet Understøttelsen eftergivet. Naar jeg derimod kommer til Spørgsmaalet om Eftergivelse i § 4, saa har jeg allerede erklæret, at jeg anser denne Paragraf navnlig i Forbindelse med § 1 som umulig, men jeg skal ikke udtale mig mod Tanken om en lovhjemlet Eftergivelse overhovedet. Hvis den høitærede Minister har Ret i sin Opfattelse, at det er stridende mod Grundloven, saa er det noget ganske Andet, men jeg kan godt gaa ind paa den Tanke, at naar en Mand i en vis længere Aarrække har kunnet holde sig fri for Fattigvæsenet, saa kan der blive Spørgsmaal om, at det maatte blive en Ret for ham at komme ud af det. Den Tanke staar mig ikke saa fjærn, og hvis den iøvrigt maatte findes stemmende med Grundloven, vilde det for mig kun dreie sig om at bestemme Grændsen for det Antal Aar, der kunde være Tale om. Nu skal jeg kun tillade mig nogle enkelte Bemærkninger overfor den ærede Forslagsstiller. Han fremkom med nogle meget udfordrende Ytringer, der vare rettede mod Høire. Han sagde, at Høire havde erklæret sig for at være Arbeidernes sande Venner, og nu var der Leilighed for dem til at vise deres Arbejdervenlighed. For mit personlige Vedkommende kan jeg ikke optage denne Udtalelse. Jeg har ikke nogensinde brugt en saadan Ytring, men der er vistnok ingen Tvivl om, at denne Ytring er brugt, og at den er brugt med Berettigelse. Thi jeg tror, at Alle vide, at der har været et Tidspunkt, hvor den ærede Forslagsstiller og hans nærmeste Venner have ført Arbejderne meget slet, saaledes at de under hans Ledelse have handlet bestemt imod deres øieblikkelige Interesse. Og saa tror jeg nok, at det fra den anden Side er sagt, at de Raad, Høire har givet, have været af den Natur, at Høire ved en saadan Leilighed paa en langt fyldigere Maade er optraadt som Arbeidernes Ven end den ærede Ordfører. At hans Hensigt har været at arbejde som Arbeidernes Ven, betvivler jeg ikke, men han har dog ved enkelte Leiligheder, vistnok medvirket til at paaføre dem betydelige Tab og gjøre dem ikke ringe Skade. Jeg maa gjøre en lille

Bemærkning overfor det ærede Medlem, som sidder foran mig (Rosen). Jeg tror, at der i hans Foredrag var en Fortalelse, idet han sagde, at det var yderst sjældent, at hæderlige Arbejdere kom paa Fattigvæsenet. Jeg betvivler ikke, at denne Ytring maa hidrøre fra, at det ærede Medlem lever i en Kommune, hvor Forholdene ere særdeles heldige, saa at der altid er Arbejde for den hæderlige Arbejder og privat Understøttelse for ham i Sygdomstilfælde, saaledes at man der paa Fattigvæsenet kun er i det Tilfælde at have Født, som vare mindre hæderlige, men jeg vil dog fremhæve, at den Erfaring, jeg har gjort, gaar i en ganske modsat Retning. Jeg har med Beklagelse maattet se, hvorledes mange i Virkeligheden hæderlige Folk ikke have kunnet undgaa det offentlige Fattigvæsen. — Den ærede Ordfører sagde fremdeles til Høire: Vis nu her, hvad I due til! Ville I være med til at tage de store Uretfærdigheder bort, som hvile paa den arbejdende Klasse, paa de Smaa i Samfundet, og han kom med en Ytring, som jeg lægger megen Vægt paa: Saa er der Anledning til at vente, at vi ville gaa mere sundigt frem. For saa vidt som jeg betragter det ærede Medlem som en af Førerne for Social-Demokratiet her i Landet, er det en Ytring, som tiltaler mig meget. Jeg vil forøvrigt sælde i det ærede Medlems Grindring, at lige siden Grundloven og iøvrigt længe før Grundlovens Tid var det de Mænd, som nu regnes til Høire, der gennem lange Tider, hvad Historien viser, arbejdede paa at tage de Tryk bort, som ere komne ind ved tidligere Tidens Uret. Ser man hen til Tiden efter Grundloven, da det nationalliberale Parti havde saa stor Indflydelse her i Landet, saa vil det ærede Medlem jo ogsaa vide, at det første de udrettede, var at hæve adskillige uretfærdige Tryk fra ældre Tid, og jeg tror, at hverken den nuværende Regering eller Høire kan beskyldes for ved nogen som helst Leilighed, hvor det ærede Medlem har givet os Anledning dertil, ikke at have villet være med til at borttage de store Uretfærdigheder; men jeg vil indrømme, at hans Udtalelse egentlig indeholder et stort Program. Det er netop min Opfattelse af hele dette Spørgsmaal, at det, man fra vor Side har at gjøre, er at se, hvor der findes virkelige Uretfærdigheder og Ubilligheder, som lade sig hæve, men vel at mærke lade sig hæve, naar den øvrige Samfundstilstand forøvrigt bliver bestaaende. Vil det ærede Medlem, vil Social-Demokratiet her til Lands og navnlig andre Steder indskrænke sig til at undersøge Samfundsforholdene og